

Tillstånd till djurhållning, Askersunds kommun

Information om dokumentet

Detta är en digitalt tillgänglighetsanpassad webbversion av beslut som är daterat den 1 februari 2023. Det godkända originaldokumentet finns arkiverat i vårt digitala ärendesystem och har diarienummer 551-8842-2022.

Mottagare är Närkesberg Hönseri AB, Folketorp 237, 694 98 Närkesberg.

Avsändare är Länstyrelsen Örebro län.

Beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länstyrelsen i Örebro län lämnar med stöd av 9 kap. miljöbalken Närkesberg Hönseri AB (bolaget), 556407-8029, tillstånd till befintlig och utökad djurhållning på fastigheterna Folketorp 1:23 och Folketorp 1:32 i Askersunds kommun. Det planerade stallet ska lokaliseras enligt huvudalternativet i ansökan, se bilaga 1.

Tillståndet gäller för 300 000 platser för unghöns.

Miljöprövningsdelegationen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen.

Villkor

1. Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsak i enlighet med vad bolaget har angett i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet.
2. Hantering av organiska gödselmedel och fodermedel ska ske på ett sådant sätt att läckage och spill till omgivningen förebyggs och begränsas och så att olägenheter inte uppkommer för närboende. Om eventuellt spill uppstår ska detta tas om hand omedelbart.
3. För att begränsa avgången av ammoniak ska lagring av fast fjäderfägödsel/stallgödsel ske på tät platta och under tak eller annan likvärdig tät täckning, som förhindrar uppfuktning och minskar vindpåverkan. Ytvatten ska förhindras att rinna till gödselplattan.
4. Skriftliga avtal ska upprättas för hantering av stallgödsel som inte ska spridas på mark som bolaget äger eller arrenderar. Den spridningsareal som de skriftliga avtalen omfattar ska minst motsvara det totala

behovet av spridningsareal för den mängd stallgödsel som djurhållningen ger upphov till.

5. Innehållet av växtnäring (N, P, K) och torrsubstanshalt i stallgödsel ska bestämmas genom analys eller balansberäkning och resultaten ska redovisas för och överlämnas till mottagaren vid avyttring av gödseln. Analysen eller balansberäkningen ska ske minst en gång per år de första tre åren, med början senast inom ett år från det att tillståndet har tagits i anspråk och därefter vid förändringar i produktionen, såsom ändrad utfodring, byte av fjäderfäslag, eller annat som kan påverka näringsinnehållet i stallgödseln.
6. Innan förändringar i gödselhanteringen sker ska information lämnas till tillsynsmyndigheten.
7. Djurstallarna ska skötas på ett sådant sätt att avgången av ammoniak förebyggs och begränsas.
8. Tvätt- och spolvatten från rengöring av stallbyggnader ska samlas upp i tät damm eller behållare för omhändertagande.
9. Kemiska produkter och farligt avfall ska hanteras så att spill och läckage inte kan nå avlopp och så att förorening av mark, yt- och grundvatten undviks. Ämnen som kan avdunsta ska förvaras så att risken för avdunstning minimeras. Lagring av flytande kemiska produkter och flytande farligt avfall ska ske på tät invallad yta eller med motsvarande typ av säkerhetssystem för uppsamling av vätska. Uppsamlingsvolymen ska motsvara minst den största enskilda behållarens volym plus 10 % av volymen av övriga behållare inom samma invallning. Behållare ska skyddas mot påkörning och vid förvaring utomhus ska invallningen vara skyddad mot nederbörd. Avsteg från detta villkor kan medges av tillsynsmyndigheten för viss produkt om bolaget genom riskanalys visat att villkoret inte behövs eller är onödigt strängt med avseende på riskerna för den yttre miljön. Riskanalysen ska utföras med en vedertagen metod. Den som utför analysen ska ha erfarenhet av sådana analyser.
10. Den ekvivalenta ljudnivån (Leq) från verksamheten får utomhus vid bostäder inte överstiga följande värden.
 - 50 dBA helgfri måndag-fredag kl. 06.00–18.00
 - 45 dBA lördagar, söndagar och helgdagar kl. 06.00–18.00
 - 45 dBA kvällstid kl. 18.00–22.00
 - 40 dBA nattetid kl. 22.00–06.00Momentana ljud (LFmax) får inte överstiga 55 dBA nattetid kl. 22.00-06.00.

Kontroll ska ske med hjälp av närfältsmätningar och beräkningar alternativt immissionsmätningar. Mätning och beräkning av ekvivalent ljudnivå ska utföras för den tid då den bullrande verksamheten pågår. Kontroll ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra att värdena riskerar att överskridas eller när tillsynsmyndigheten bedömer att det behövs.
11. Ett aktuellt kontrollprogram ska finnas för verksamheten och följas. Kontrollprogrammet ska möjliggöra en bedömning av om villkoren

följs. I kontrollprogrammet ska anges mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder. Bolaget ska skicka in ett kontrollprogram för verksamheten till tillsynsmyndigheten inom tre månader från det att detta beslut har tagits i anspråk.

12. Om djurhållningen upphör på ska detta meddelas i god tid till tillsynsmyndigheten.

Igångsättningstid

Den i ansökan utökade verksamheten ska ha satts igång senast 8 år efter det att detta beslut vunnit laga kraft annars förfaller tillståndet i de delar som inte har satts igång.

Tillsynsmyndigheten ska meddelas när verksamheten sätts igång.

Verkställighet

Miljöprövningsdelegationen bifaller bolagets yrkande om verkställighetsförordnande. Tillståndet får tas i anspråk även om beslutet inte har vunnit laga kraft.

Tillsynsmyndigheten ska meddelas när tillståndet tas i anspråk.

Återkallelse av tidigare beslut

När detta tillstånd tas i anspråk upphör tidigare meddelat tillstånd att gälla.

Kungörelsedelgivning

Kungörelse om detta beslut införs inom 10 dagar från datum för beslutet i Post- och Inrikes Tidningar samt i ortstidningen Nerikes Allehanda. Beslutet hålls tillgängligt hos kommunhuset på Stöökagatan 8 i Askersund till och med den 8 mars 2023.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Bolaget vill utöka verksamheten och bygga en större anläggning i Folketorp för att bland annat kunna leverera större mängder unghöns samtidigt till kunder. En ny anläggning ger möjlighet att lägga ned eller bygga om de äldre mindre stallar som idag används på Folketorp.

Tidigare beslut

Länsstyrelsen lämnade den 9 juli 1993 bolaget tillstånd enligt miljöskyddslagen till värphönsproduktion med totalt 40 700 platser och med en årlig produktion av 100 000 värphöns inom fastigheten Folketorp 1:23 i Askersunds kommun (dnr 244-2781-93).

Samråd

Enligt miljöbedömningsförordningen (2017:966) antas verksamheten medföra betydande miljöpåverkan. Samråd har skett med Länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten Sydnärkes miljönämnd och med de enskilda som har antagits bli särskilt berörda av verksamheten. Samråd har även skett med övriga statliga myndigheter, de kommuner, den allmänhet och de organisationer som kan antas bli berörda. Samrådet har skett genom möte med myndigheter, annonsering i ortspressen samt direktinformation per telefon.

Ärendets handläggning

Ansökan med miljökonsekvensbeskrivning kom in till Miljöprövningsdelegationen den 26 september 2022. Ansökan har kungjorts i ortstidningen Nerikes Allehanda samt på Länsstyrelsens webbplats och har remitterats till Sydnärkes miljönämnd. Yttranden har kommit in från Länsstyrelsen. Bolaget har fått tillfälle att bemöta yttrandet.

Ansökan med miljökonsekvensbeskrivning

Yrkanden

Bolaget yrkar enligt följande.

- Få bedriva unghösuppfödning med 300 000 unghönsplatser motsvarande 1 500 djurenheter.
- Få uppföra en ny stallbyggnad i enlighet med alternativ 1, samt renovera och bygga om befintligt stallar.
- Att de föreslagna villkoren ska fastställas.
- Att miljökonsekvensbeskrivningen ska godkännas.
- Att inom ramen för antalet djurenheter i första punkten, få genomföra produktionsökningen i etapper.

Bolaget yrkar vidare att verkställighetsförordnande enligt 22 kap. 28 § första stycket miljöbalken ska beviljas med anledning av att Trafikverket har banarbeten utefter järnvägen nära stallet i Åängen, Åsbro. Arbetet med järnvägen kommer innebära att underentreprenörerna till Trafikverket kommer att spränga i berg för att kunna bygga ut järnvägen intill den befintliga järnvägen. Sprängningsarbetet orsakar skalv som i sin tur påverkar stallbyggnaderna i Åängen. När stallet skälver under ett skalv/sprängning blir unghönsen mycket stressade. Så stressade att deras hälsa påverkas mycket negativt. Verksamheten på Åängen, Åsbro kan därför eventuellt behöva stängas temporärt, och flyttas till Folketorp. Bolaget förhandlar med Trafikverket. En riskanalys upprättas utifrån djurskydd, stallets hållbarhet och konstruktion för vibrationer vid sprängningar.

Bolaget yrkar en igångsättningstid inom åtta år från det att beslut om tillstånd vunnit laga kraft. Anledningen till yrkandet om denna relativt långa igångsättningstid är att omvärlden är i oro och att fodermarknaden är oviss

så efterfrågan på unghöns kommer att variera. Ytterligare en osäkerhetsfaktor är hur Trafikverkets ombyggnation av järnvägen vid Åsbro kan komma att påverka stallet i Åängen. När arbetet med järnvägen kommer igång är inte kommunicerat med verksamheten.

Förslag till villkor

Bolaget har kommit fram till sex förslag på villkorspunkter utöver det generella allmänna villkoret som säger att verksamheten ska bedrivas i överstämmande med ansökan.

- Ljud från verksamheten får inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder än 65 dBA dagtid kl 06.00-18.00 - 50 dBA nattetid kl 22.00-06.00. Kontroller av dessa nivåer ska ske vid behov i den löpande verksamheten, vid klagomål om ljud och när tillsynsmyndigheten anser kontroll befogad.
- För verksamheten ska finnas ett kontrollprogram som möjliggör en bedömning av om villkoren följs. I kontrollprogrammet ska anges mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod. Förslag till kontrollprogram ska lämnas till tillsynsmyndigheten senast sex månader efter det att beslutet vunnit laga kraft.
- Innehållet av växtnäring (N, P, K) och torrsbstanshalt i stallgödsel ska bestämmas genom analys eller balansberäkning och resultaten ska redovisas för och överlämnas till mottagaren vid avyttring av gödseln. Analysen eller balansberäkningen ska ske minst en gång per år de första tre åren, med början senast inom ett år från det att tillståndet har tagits i anspråk och därefter vid förändringar i produktionen, såsom ändrad utfodring, byte av fjäderfäslag, eller annat som kan påverka näringsinnehållet i stallgödseln.
- Askan som uppstår vid förbränning i anläggningens flispanna återförs till skogen.
- Fjäderfägödseln ska lagras på tät platta under tak eller annan likvärdig tät täckning, för att skyddas mot uppfuktning vid de fall då gödseln lagras på anläggningen.
- Bränsletank för eldningsolja ska förvaras på yta som är ogenomsläpplig för de aktuella ämnena samt annan konstruktion till skydd mot utsläpp. Påfyllningsutrustning får inte ge upphov till spill eller läckage till mark eller ytvatten.

Bolagets beskrivning av verksamheten

Bolaget bedriver uppfödning av unghöns för blivande värphöns på fastigheten Folketorp 1:23 i Askersunds kommun. Intransporter görs av dagsgamla kycklingar, som kommer ca 7-8 gånger per år. Uttransporter av unghöns till kunder sker i egen regi med 15 veckor gamla kycklingar som levereras till äggproducenter i hela Sverige. Detta görs regelbundet under året.

Verksamheten har idag tillstånd till att bedriva unghösuppfödning på fastigheten Folketorp 1:23 med 40 700 platser. Bolaget vill utöka unghönsproduktionen med plats för 300 000 unghöns. Utökningen kommer innebära enligt huvudalternativet att befintliga unghönsstall kommer att byggas om/byggas ut eller tas ur produktion samt att ett nytt större stall med gödsel förvaring och tvättvattendamm byggs. Det nya stallet planeras att vara färdigt inom 2 - 8 år från det att tillstånd medgivits.

Miljökonsekvensbeskrivning

Bolaget har i samband med ansökan upprättat en miljökonsekvensbeskrivning. Av denna framgår sammanfattningsvis följande.

Gården ligger i en skogsbygd med inslag av jordbruksmark. Eftersom det är en utökning av befintlig verksamhet som planeras finns det begränsat med alternativ vad gäller placering av nya byggnader. Huvudalternativet för den nya stallbyggnaden är en helt ny byggnad ca 300 meter norr om den befintliga gårdscentrat och dess gamla höns hus på fastigheten Folketorp 1:32. Två av de befintliga gamla höns husen kommer eventuellt att byggas om eller byggas ut. Det tredje och det äldsta stallet kan komma att läggas ned beroende på att det är ett gammalt ineffektivt burhönsstall. Befintlig tvättvattenhantering och gödselplattor med tak beräknas räcka även för den eventuella planerade utbyggnaden och ombyggnationen av befintliga byggnader och en ny gödselplatta med tak och en ny tvättvattendam kommer att byggas vid det nya unghönsstallet. Foderanläggning såsom fodersilo kommer byggas intill det nya planerade unghönsstallet. Den befintliga foderanläggningen beräknas räcka till befintliga stallar.

Avsikten med stallbyggnadens placering och utformning är utifrån befintliga stall, foderanläggning och energiproduktion, vilka är viktiga i logistiken för driften. Transporterna blir därmed effektiva och risken för att störa närboende blir mindre. En annan viktig aspekt är att stallarna inte ska ligga för nära varandra inom den egna anläggningen för att minska smittrisen mellan de egna stallarna. Att ha fjäderfä i slättlandskap där det flyger flyttfåglar är en risk. Därför är placeringen av de nya stallarna i skogen ett alternativ för att minska risken att gäss och andra flyttfåglar sträcker över stallarna och riskerar att sprida smitta.

Inom en radie av 500 meter från det nya stallet finns fyra fastigheter med bostäder. Närmsta fastighet ligger ca 280 meter ifrån stallet. De befintliga stallarna ligger i byn Folketorp. Det finns ca 20 fastboende inom en radie av 500 meter. Vindriktningsdata visar att medelvindriktningen ligger på 315 grader, nordvästliga vindar. Detta innebär att det i förhärskande vindriktning inte finns bebyggelse på nära håll.

Gödsel

All gödsel säljs till växtodlare i närområdet. Merparten av gödseln kommer liksom idag att vara fastgödsel. Totalt räknar man med att det kommer att produceras ca 30 000 m³ fastgödsel. Bolaget har beräknat lagringskapaciteten och kommer kunna lagra 10 månaders produktion. Gödseln lagras på den befintliga gödselplatta och vid nybyggnationen kommer gödselplatta med tak att byggas.

Utsläpp till luft

Ammoniakavgång från stallbyggnaden kommer att öka i med att stallytan och antalet unghöns ökar. Enligt beräkningarna kommer ammoniakemissionerna från stallbyggnaden efter utökningen att uppgå till ca 18 830 kg ammoniumkväve från stall. Ammoniakavgången vid utökad produktion vid gödsellagring uppgår till ca 14 236 kg ammoniumkväve. Med tanke på det kvävenedfall som finns generellt bedöms ökad ammoniakavgång i samband med utökad produktion inte leda till sämre ekologiskt status i närliggande vattendrag eller områden med höga naturvärden.

Lukt

Lukt kan de uppstå i samband med utgödsling och när ventilationen måste gå för fullt, t.ex. vid varmt väder och då fåglarna är stora.

Med tanke på att avstånd till närboende är relativt stort och att ingen bostad ligger i förhärskande vindriktning är den sammanvägda bedömningen enligt bolaget att luktolägenheterna inte kommer att öka med utökad produktion. Det har idag inte framkommit några klagomål och bedömningen är att lukt från stallen fortsatt inte kommer att utgöra en olägenhet.

Energi

Driften av dagens unghönsstallar förbrukar el till belysning, ventilation och drift av utrustning. Den stora energiförbrukningen utgörs av värme och denna produceras i en fastbränslepanna som eldas med flis. Under 2020 installerades solceller på taken till hönsstallarna. Bolaget planerar att den investeringen kommer att producera upp till 50 % av den el som behövs för att driva verksamheten i stallarna under året. Solcellerna kommer att byggas ut tillsammans med det nya stallet.

Tvättvatten

Stallarna kommer att tvättas med högtryckstvätt och tvättrobot med automatiskt tvättprogram. Allt tvättvatten från det nybyggda stallet kommer att gå ut i tvättvattenbehållare som töms och sprids på åkermark av de lantbruksföretag i närområdet som gödsel avyttras till. Det är en damm på ca 500 m³. Tvättvatten från befintliga stallar går till en slamavskiljare och infiltreras därefter i marken.

Kadaver

Bolaget har tillstånd från Jordbruksverket att förbränna kadaver i flispannan (dnr 38-5275/08 från Jordbruksverket daterat 2008-05-05). Pannan är klassad som lågkapacitetsanläggning vilket innebär att det högst får förbrännas 50 kg kadaver per timme. Lägsta temperatur i samband med förbränning är 850 grader. Hanteringen har hittills fungerat bra och vid mätningar i samband med förbränning har pannas temperatur väl uppfyllt kraven. Askan lagras i containers och återförs till skogen som gödsel. Det finns containrar för eventuella oförutsedda händelser som till exempel att kadavereldningen inte fungerar eller om det skulle uppstå stora mängder kadaver.

Buller

De största bullerkällorna i produktionen kommer fortsatt att vara transporter, både externa och interna samt från ventilationen. Ljud från ventilationsfläktar minimeras genom att dagens ventilationsfläktar är utformade så att ljudnivån ska hållas på en låg nivå. Ljud från ventilationsfläktar kommer inte att störa närboende då avståndet är långt och skogen är en naturligt bullerdämpande barriär.

Vatten

Som mest kommer vattenförbrukningen för användning av dricksvatten till djur och vatten för rengöring av stallar att uppgå till ca 40 m³ per dygn. Idag tas vatten från två egna borrhållningar med mycket god tillgång på vatten. Ytterligare två borrhållningar kan komma att anläggas för att kunna säkerställa mängden dricksvatten till djuren.

BAT

Bolaget omfattas av IED-direktivet eftersom den sammanlagda produktionen överskrider 40 000 platser för fjäderfä. I bilaga 11 redovisas de begränsningar, försiktighetsmått och åtgärder som bolaget avser att uppfylla för att kravet på bästa tillgängliga teknik, BAT, ska vara tillgodosett och hur förslaget till BAT-slutsatser uppfylls.

Bolaget bedömer att utformningen av utökad verksamhet uppfyller kraven avseende bästa tillgängliga teknik och bästa möjliga teknik för praktiskt bruk och med rimlig kostnad i förhållande till miljövinst.

Statusrapport

Bolaget har redovisat steg 1-3 enligt Naturvårdsverkets vägledning om statusrapporter, där det är tydligt att risken för att föroreningar ska uppstå inom området för IED-verksamheten sannolikt är obetydlig för ändamålet med en statusrapport. Bolaget har därför beslutat att inte upprätta statusrapport för industriutsläppsverksamheten med tillstånd för djurhållning.

Yttranden

Sydnärkes miljönämnd

Nämnden avstår från yttrande i ärendet.

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen tillstyrker att Miljöprövningsdelegationen beviljar bolaget tillstånd till unghönsuppfödning på fastighet Folketorp 1:23 och 1:32 i Askersunds kommun. Länsstyrelsen yrkar att följande villkor ska gälla för verksamheten:

1. Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsak i enlighet med vad bolaget har angett i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet.
2. Hantering av organiska gödselmedel och fodermedel ska ske på ett sådant sätt att läckage och spill till omgivningen förebyggs och begränsas och så att olägenheter inte uppkommer för närboende. Om eventuellt spill uppstår ska detta tas om hand omedelbart.
3. För att begränsa avgången av ammoniak ska lagring av fast fjäderfä gödsel/stallgödsel ske på tät platta och under tak eller annan likvärdig tät täckning, som förhindrar uppfuktning och minskar vindpåverkan. Ytvatten ska förhindras att rinna till gödselplattan.
4. Skriftliga avtal ska upprättas för hantering av stallgödsel som inte ska spridas på mark som bolaget äger eller arrenderar. Den spridningsareal som de skriftliga avtalen omfattar ska minst motsvara det totala behovet av spridningsareal för den mängd stallgödsel som djurhållningen ger upphov till.
5. Innehållet av växtnäring (N, P, K) och torrsubstanshalt i stallgödsel ska bestämmas genom analys eller balansberäkning och resultaten ska redovisas för och överlämnas till mottagaren vid avyttring av gödseln. Analysen eller balansberäkningen ska ske minst en gång per år de första tre åren, med början senast inom ett år från det att tillståndet har tagits i anspråk och därefter vid förändringar i produktionen, såsom ändrad utfodring, byte av fjäderfäslag, eller annat som kan påverka näringsinnehållet i stallgödseln.
6. Innan förändringar i gödselhanteringen sker ska information lämnas till tillsynsmyndigheten.
7. Djurstallarna ska skötas på ett sådant sätt att avgången av ammoniak förebyggs och begränsas.
8. Tvätt- och spolvatten från rengöring av stallbyggnader ska samlas upp i behållare för omhändertagande.
9. Kemiska produkter och farligt avfall ska hanteras så att spill och läckage inte kan nå avlopp och så att förorening av mark, yt- och grundvatten undviks. Ämnen som kan avdunsta ska förvaras så att risken för avdunstning minimeras. Lagring av flytande kemiska produkter och flytande farligt avfall ska ske på tät invallad yta eller med motsvarande typ av säkerhetssystem för uppsamling av vätska. Uppsamlingsvolymen

ska motsvara minst den största enskilda behållarens volym plus 10 % av volymen av övriga behållare inom samma invallning. Behållare ska skyddas mot påkörning och vid förvaring utomhus ska invallningen vara skyddad mot nederbörd. Avsteg från detta villkor kan medges av tillsynsmyndigheten för viss produkt om bolaget genom riskanalys visat att villkoret inte behövs eller är onödigt strängt med avseende på riskerna för den yttre miljön. Riskanalysen ska utföras med en vedertagen metod. Den som utför analysen ska ha erfarenhet av sådana analyser.

10. Den ekvivalenta ljudnivån (Leq) från verksamheten får utomhus vid bostäder inte överstiga följande värden.
 - 50 dBA helgfri måndag-fredag kl. 06.00–18.00
 - 45 dBA lördagar, söndagar och helgdagar kl. 06.00–18.00
 - 45 dBA kvällstid kl. 18.00–22.00
 - 40 dBA nattetid kl. 22.00–06.00Momentana ljud (LFmax) får inte överstiga 55 dBA nattetid kl. 22.00–06.00.
Kontroll ska ske med hjälp av närfältsmätningar och beräkningar alternativt immissionsmätningar. Mätning och beräkning av ekvivalent ljudnivå ska utföras för den tid då den bullrande verksamheten pågår. Kontroll ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra att värdena riskerar att överskridas eller när tillsynsmyndigheten bedömer att det behövs.
11. Ett aktuellt kontrollprogram ska finnas för verksamheten och följas. Kontrollprogrammet ska möjliggöra en bedömning av om villkoren följs. I kontrollprogrammet ska anges mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder. Bolaget ska skicka in ett kontrollprogram för verksamheten till tillsynsmyndigheten inom tre månader från det att detta beslut har tagits i anspråk.
12. Om djurhållningen upphör på fastigheten ska detta meddelas i god tid till tillsynsmyndigheten.

Bolagets bemötande av yttranden

Bolaget har meddelat att man inte har något att yttra, angående de av Länsstyrelsen föreslagna villkoren.

Motivering till beslutet

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att bolaget har genomfört samråd och upprättat en miljökonsekvensbeskrivning enligt bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken och miljöbedömningsförordningen (2017:966).

Miljöprövningsdelegationen finner att inlämnad miljökonsekvensbeskrivning uppfyller kraven och kan godkännas enligt 6 kap. miljöbalken.

Statusrapport

Verksamheten är enligt 1 kap. 2 § industriutsläppsförordningen (2013:250), IUF, en industriutsläppsverksamhet. I samband med en tillståndsansökan krävs därmed en statusrapport som beskriver nuläget i mark och grundvatten. En statusrapport krävs dock inte om risken är liten för att verksamheten medför föroreningskada inom ett sådant område.

Miljöprövningsdelegationen gör ingen annan bedömning än bolaget avseende risken för föroreningskada och behovet av en statusrapport. Utredningen har visat att risken är liten för att den beskrivna industriutsläppsverksamheten medför föroreningskada och därmed behöver inte en statusrapport upprättas.

Tillåtlighet

Industriutsläppsverksamheten

Av 1 kap. 13 § industriutsläppsförordningen följer att slutsatser om bästa tillgängliga teknik (Best Available Technique) ska användas som referens vid tillståndsprovning. Av det följer att de utsläppsvärden och beskrivningar av andra försiktighetsmått som finns i de slutsatser om bästa tillgängliga teknik som anges i 2 kap. industriutsläppsförordningen ska användas.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att verksamheten, om den bedrivs i enlighet med villkoren i detta beslut och om de åtgärder som redovisas i ansökan vidtas, kommer att bedrivs i huvudsak i enlighet med bästa tillgängliga teknik.

Val av plats

Enligt 2 kap. 6 § första stycket miljöbalken ska för verksamhet som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde, väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. Enligt 2 kap. 6 § andra stycket miljöbalken ska bestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken tillämpas endast i de fall som gäller ändrad användning av mark- eller vattenområden.

Verksamheten innebär ändrad markanvändning. Området för lokaliseringen är inte av riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken. Inte heller några andra intressen enligt 3 kap. 2-9 §§ miljöbalken berörs. Verksamheten bedöms gå att förena med en från allmän synpunkt lämplig användning av markresurserna.

Enligt 2 kap. 6 § tredje stycket miljöbalken får tillstånd inte ges i strid med gällande detaljplan eller områdesbestämmelser. I området där ny stallbyggnad ska lokaliseras saknas detaljplan och områdesbestämmelser.

Bedömning av miljöpåverkan

Lokaliseringen av verksamheten till Folketorp 1:23 och Folketorp 1:32 skulle få följande effekter för människors hälsa och miljön.

Verksamheten har pågått under en längre tid i Folketorp. Utökningen av verksamheten till fastighet Folketorp 1:32 innebär en nyetablering av stall 300 meter norr om befintliga stall. Avståndet från det nya stallet till närmaste fastighet är 280 meter. Det kan uppstå luktstörningar vid den nya stallbyggnaden från ventilationen och gödselhanteringen. Den förhärskande vindriktningen är nordvästlig och inte mot de närmaste bostäderna. Vidare kommer gödsellagringen att ske på tät yta under tak vilket minimerar luktstörningar. Miljöprövningsdelegationen bedömer därmed att verksamheten inte kommer att medföra att störningen blir oacceptabel.

Avgång av ammoniak till luft samt utlakning av växtnäringsämnen till vatten (främst fosfor och kväve) medför en negativ omgivningspåverkan.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att skäligen åtgärder har vidtagits för att begränsa ammoniakavgången. Då ingen spridning av gödsel kommer att ske inom bolagets regi är det av stor vikt att köparna av stallgödsel är väl förtrodda med de regler som gäller vid spridning av stallgödsel.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att bolaget redovisat att tillräcklig lagringskapacitet kommer att finnas för den stallgödsel som uppkommer i verksamheten. Risken att verksamheten i framtiden inte får avsättning för den gödsel som produceras bedöms som liten.

Bolaget har uppgett att åtgången på vatten beräknas bli 40 m³ per dygn.

Miljöprövningsdelegationen bedömer utifrån bolagets uppgifter att uttaget av grundvatten inte kommer att påverka allmänna eller enskilda intressen.

Miljö kvalitetsnormer

Miljöprövningsdelegationen bedömer att bolagets verksamhet inte bidrar till att någon miljö kvalitetsnorm överträds.

Miljömål

Verksamheten bedöms inte motverka möjligheten att uppnå de nationella miljömålen.

Villkor

Allmänna villkoret (villkor 1)

Villkoret syftar till att binda sökanden till vad som har uppgetts i ansökan och vad sökanden i övrigt har åtagit sig i ärendet om inte annat framgår av tillståndet. Det innebär att bolagets åtaganden och utfästelser blir bindande även om de inte kan kopplas till något specifikt villkor.

Hantering av gödsel och foder (villkor 2)

Spill av stallgödsel och foder kan innebära att det uppstår olägenheter för miljön eller människors hälsa. Det är därför viktigt att läckage och spill till omgivningen förebyggs och begränsas såväl inom anläggningen som vid transporter. Olägenheter för närboende och närliggande verksamheter kan vara t.ex. lukt vid hantering av stallgödsel.

Täckning av gödsel (villkor 3)

För att undvika uppfuktning och minska vindpåverkan och därmed reducera ammoniakavgången ska gödsel täckas på något sätt. Villkoret stämmer även med bolagets eget förslag till villkor.

Spridningsarealavtal och analys av växtnäring (villkor 4 och 5)

För att minska risken för vattenförorening och minska belastningen av växtnäringsämnen vid spridning av gödseln anser Miljöprövningsdelegationen att gödselspridning ska anpassas efter spridningsarealernas jordartsförhållanden samt att spridning bör ske på sådant sätt att växtmaterial och mark kan utnyttja stallgödselns växtnäringsinnehåll på bästa sätt. En växtnäringsbalans visar hur mycket förluster av kväve, fosfor och kalium som verksamheten ger upphov till. Eftersom förhållandena i verksamheten förändras över tid och för att minimera förlusterna anser Miljöprövningsdelegationen att växtnäringsbalansen bör aktualiseras inom tre års intervall. Den som bolaget har spridningsavtal med ska ha tillgång till analyserna eller balansberäkningarna.

Information (villkor 6)

Det är viktigt att tillsynsmyndigheten får information om förändringar i gödselhantering för att möjliggöra tillsynsmyndighetens kontroll av exempelvis spridningsareal.

Utsläpp till luft (villkor 7)

För att nå de regionala miljömålen "Ingen övergödning" och "Bara naturlig försurning" är det viktigt att utsläppen av ammoniak minskar. I den planerade verksamheten finns risk för ammoniakavgång från bland annat gödseln i stallen. Genom att använda bästa möjliga teknik kan ammoniakavgången begränsas. Det ska därför villkoras att stallarna ska skötas så att ammoniakavgång förebyggs och begränsas.

Tvätt- och spolvatten (villkor 8)

Vatten som innehåller näringsämnen eller föroreningar kan ha en påverkan på yt- och grundvatten om det släpps ut i omgivningen. Sådant vatten ska därför samlas upp och lagras till dess lämpliga spridningsförhållanden råder.

Kemiska produkter, avfall och farligt avfall (villkor 9)

Utsläpp till mark eller vatten av kemiska produkter och avfall kan medföra allvarliga konsekvenser för miljön och för människors hälsa. Det är viktigt att förvaring och hantering av kemiska produkter och avfall sker på ett betryggande sätt och i övrigt så att eventuellt spill och läckage kan samlas upp och omhändertas på ett miljömässigt lämpligt sätt.

Riskanalys kan användas för att avgöra om det är orimligt med invallning för en specifik produkt eller ett specifikt farligt avfall.

Buller (villkor 10)

De föreskrivna nivåerna är de som normalt föreskrivs som villkor. Det har i ärendet inte framkommit några skäl som motiverar strängare eller mildare krav än dessa.

Kontrollprogram (villkor 11)

Enligt förordningen (1998:901) om verksamhetsutövarens egenkontroll ska en verksamhetsutövare fortlöpande och systematiskt undersöka och bedöma riskerna med verksamheten från hälso- och miljösynpunkt. Resultatet ska dokumenteras. En del i egenkontrollen är att ha ett kontrollprogram och Miljöprövningsdelegationen fastställer därför ett villkor för detta.

Upphörande av verksamhet (villkor 12)

Villkoret syftar till att säkerställa att verksamheten i det fall den avslutas inte kvarlämnar avfall eller föroreningar.

Igångsättningstid

Bolaget planerar att utöka verksamheten genom att bygga nytt stall samt bygga om/bygga ut eller ta stall ur produktion. Bolaget önskar ha en tid på åtta år för att kunna genomföra utökningen i etapper.

Miljöprövningsdelegationen finner skäl att godta en så lång igångsättningstid.

Övriga överväganden

Enligt 19 kap. 5 § första stycket 12 och 22 kap. 28 § första stycket miljöbalken får Miljöprövningsdelegationen, när det finns skäl till det, förordna att tillståndet till verksamheten får tas i anspråk även om det inte har vunnit laga kraft.

Det har inte framförts några invändningar mot bolagets yrkande om verkställighetsförordnande. Med hänsyn till det och till de skäl som bolaget har åberopat anser Miljöprövningsdelegationen att yrkandet om verkställighetsförordnande kan bifallas.

Sammanfattande bedömning

Miljöprövningsdelegationen anser sammanfattningsvis att, om föreskrivna villkor iakttas, verksamheten går att förena med de allmänna hänsynsreglerna och målen i miljöbalken och med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna samt med den för området gällande kommunala översiktsplanen. Tillstånd kan därför lämnas till verksamheten.

Information

Detta tillstånd befriar inte bolaget från skyldigheten att iakttä vad som gäller enligt andra bestämmelser för den anläggning eller verksamhet som tillståndet avser.

Hur man överklagar

Den som vill överklaga beslutet ska skriva till Länsstyrelsen i Örebro län. Ange vilket beslut som överklagas, till exempel genom att ange beslutets diarienummer. Skriv också vilken ändring i beslutet som begärs och varför det ska ändras.

Skrivelsen ska ha kommit in till Länsstyrelsen senast den 8 mars 2023, annars kan överklagandet inte prövas.

Länsstyrelsen skickar överklagandet vidare till Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt för prövning. Ytterligare upplysningar lämnas av Länsstyrelsen.

Detta beslut har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Örebro län. I beslutet har deltagit Jenny Gånge, ordförande och Jonas Georgsson, miljösakkunnig. Ärendet har beretts av Eva-Marie Jansson, miljöhandläggare.

Bilaga

1. Placering av stall

Kopia:

- Sydnärke miljö- och byggnämnd Naturvårdsverket
- Havs- och vattenmyndigheten
- Jordbruksverket
- Aktförvarare: Askersunds kommun (Stöökagatan 8)

Meddelande om kungörelse

Stefan Johansson (fastighetsägare till Folketorp 1:7)

Bilaga 1: Stallplacering

